

Pirkanmaan pelastuslaitos
Palvelu- ja vuosisuunnitelma 2021

Hyväksytty kaupunginhallituksessa XX.12.2020

Sisällys

Palvelu- ja vuosisuunnitelma 2021	1
Toiminnan kuvaus	3
Toiminnan painopisteet	3
Toiminnan tavoitteet vuodelle 2021	4
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	6
Talous	7
Tuottavuus.....	8
Riskienhallinta.....	9
Tunnusluvut	10

Toiminnan kuvaus

Pirkanmaan pelastuslaitos huolehtii Pirkanmaan alueen 23 kunnan pelastustoimesta, kun Kuhmoisten kunta liittyy pelastuslaitoksen alueeseen vuonna 2021. Pelastuslaitoksen keskeiset tehtäväalueet ovat toimialaa koskevan lainsäädännön mukaan onnettomuuksien ennaltaehkäisy, ihmisten ja omaisuuden pelastaminen, ympäristön suojaaminen sekä normaaliajan häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen. Pelastuslaitos tuottaa myös ensihoitopalveluita yhteistoiminnassa Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa yhdeksän kunnan alueella sekä vastaa osaltaan ensivastetoiminnasta koko Pirkanmaalla. Pirkanmaalla toimii lisäksi 47 sopimuspalokuntaa, jonka noin 800 sopimuspalokuntalaista osallistuvat pelastuslaitoksen kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti sammutus- ja pelastustoimintaan.

Toiminnan painopisteet

Pirkanmaan pelastuslaitoksen vuoden 2021 toimintaa kuvaa tietyn tyyppinen kaksijakoisuus. Käynnissä oleva sote-uudistus on vuoden aikana käynnistymässä siten, että 1.7.2021 starttaa väliaikaishallinto, jossa myös pelastuslaitos on mukana. Tämä tarkoittaa myös muutoksen käytännön valmistelun virallista aloittamista. Aiempaan tapaan muutos tältä osin työllistää monia pelastuslaitoksen viranhaltijoita ja tämä värittää tavoitteiden asetantaa kokonaisuudessaan.

Sote-uudistuksen pelastuslaitosta koskeva päämielenkiinto kiinnittyy talouteen ja pelastuslaitoksen organisoitumiseen hyvinvointialuekokonaisuuteen. Tähän läheisesti liittyvät ensihoidon tulevaisuuden kehitys sekä varsin monimuotoinen ICT-kokonaisuus.

Toisaalta taas pelastuslaitos elää muutoksesta huolimatta perusarkeaan, johon sisältyy talouden ja toiminnan yhteensovittaminen nyt varsin niukoissa puitteissa. Sote-uudistuksesta johtuen uusia kehittämisasioita käynnistetään vain aivan keskeisimmässä asioissa. Tämä pelkästään työvoiman riittävyys syistä. Uudet paloasemahankkeet, uuden pelastuksen ja ensihoidon hybridimallin käynnistäminen Urjalassa ja tilanne- ja johtokeskuksen jatkokehittäminen tulevat saamaan huomiota.

Vuoden 2021 aikana tullaan myös käynnistämään uuden palvelutasopäätöksen valmistelu samoin kuin vuorotyötä tekevää henkilöstöä keskeisesti koskevan työajan poikkeusluvan uusi valmistelu.

Kaiken yllämainitun lisäksi pelastuslaitos on varautunut toimimaan edelleen koronatilanteen aiheuttaman vaatimustason mukaisesti ja tarvittaessa toimintoja joudutaan muokkaamaan myös siten, että ne koskevat palvelu- ja vuosisuunnitelmaa ja pelastuslaitoksen toimintasuunnitelmaa.

Toiminnan tavoitteet vuodelle 2021

Talousarviossa asetetut Pirkanmaan pelastuslaitoksen toiminnan tavoitteet	Mittarit	Tavoitteet vuodelle 2021
Pelastustoimen valvontatehtävät ovat toteutuneet valvontasuunnitelman mukaisesti	Määräaikaisen valvonnan toteutuminen	<p>Valvontatehtävät ovat toteutuneet valvontasuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Tarkennetut tavoitteet kirjataan vuosittain Pirkanmaan pelastuslaitoksen toimintasuunnitelmaan ja tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain.</p>
Pelastustoimen toimintavalmiusaikavaatimus on saavutettu pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen mukaisesti	<p>1. yksikön keskimääräinen toimintavalmiusaikatavoite (10 min.);</p> <p>Pelastustoiminnan keskimääräinen toimintavalmiusaikatavoite (15 min.)</p>	<p>Toimintavalmiusaikavaatimus on saavutettu pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen mukaisesti myös pelastustoiminnan ja ensimmäisen yksikön osalta riskiluokittain.</p> <p>Tarkennetut tavoitteet kirjataan vuosittain Pirkanmaan pelastuslaitoksen toimintasuunnitelmaan ja tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain.</p>
Työhyvinvointi on parantunut työyhteisötaitoja kehittämällä vuoteen 2019 verrattuna	Työhyvinvoinnin matriisin tulokset	<p>Työhyvinvointi on parantunut vuoteen 2020 verrattuna.</p> <p>Kunta10-kyselyssä esiin tulevien tarpeiden kehittämistoimenpiteet ja niiden toteutumisen seuranta työryhmässä.</p>

Valmiussuunnittelu, onnettomuuksien ennaltaehkäisy ja tekniset palvelut (pelastuspäällikkö Teemu-Taavetti Toivonen)		
Palvelutasopäätöksestä johdetut tavoitteet	Mittarit	Tavoitteet vuodelle 2021
Kuntien ja pelastuslaitoksen väestönsuojelun kehittäminen	Väestönsiirron vastaanottoa koskeva ohjeistus on laadittu yhdessä Pirkanmaan kuntien kanssa	Väestönsiirron vastaanoton valmiuden parantaminen Pirkanmaalla
Onnettomuuksien ennaltaehkäisytyön vaikuttavuuden lisääminen	Hankkeen toimenpiteet on jalkautettu ja uudet toimintatavat käyttöön otettu	Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn hankkeen kehittämiskohteiden toimeenpano
Paloasemahankkeiden eteneminen	Hämeenkyrön paloasema on käyttöön otettu, Urjalan paloaseman rakennustyöt on käynnistynyt ja Tampereen eteläisen paloaseman tarveselvitys on valmis	Hämeenkyrön paloasema on valmis käyttöön otettavaksi ja Urjalan paloaseman rakennustöiden käynnistyminen sekä Tampereen kaupunkiseudun asemaverkoston suunnittelun jatkaminen
Pelastustoiminta (pelastuspäällikkö Kari Alanko)		
Palvelutasopäätöksestä johdetut tavoitteet	Mittarit	Tavoitteet vuodelle 2021
SM hanke alueellisen tilanne- ja johtokeskus mallin kehittäminen	Suorituskyky vaatimukset selvitetty, osaamisen hallintamalli luotu ja malli alueelliselle tilanne- ja johtokeskukselle luotu	Malli alueelliselle tilanne- ja johtokeskukselle käyttöön otettavissa
Pelastustoimen valmiuden tilapäisjärjestelyiden organisointi Tampereen kaupungin alueella	Tila- ja sijoitusjärjestelyt ratkaistu	Pelastusyksiköiden valmiussiirtomalli on valmis
Pelastustoiminnan ohjausjärjestelmä (toiminnot) kehittäminen	Toiminnot päätetty ja toiminta käynnistynyt	4-vuotisuunnitelma tehty eri toiminnoista (koulutus, hankinnat, toimintamalli)
Pelastustoiminnan suunnittelun ja johtamisjärjestelmän kehittäminen	Vaihtoehtoisten toimintamallien ja työaikojen vertailu	Uuden mallin pilottivaihe on käynnistetty

Ensihoitopalvelut (pelastuspäällikkö Matti Isotalo)		
Palvelutasopäätöksestä johdetut tavoitteet	Mittarit	Tavoitteet vuodelle 2021
Selvitetään mahdollisuudet siirtää ensihoidossa sähköiseen SV210 -järjestelmään sekä mahdollinen järjestelmän käyttöönotto	Vaatimukset ja aikataulut ovat selvitetty sekä toteutussuunnitelma aikatauluineen ja muutuskustannuksineen ovat valmiina	Muutoksen toteutussuunnitelma on valmiina ja käynnistettävissä
Kenttäjohtajajärjestelmän käyttöönoton valmistelu sekä koulutus	Toteuttamissuunnitelman asettamien aikataulujen toteutuminen valmisteluprosesseissa.	Ensihoidon henkilöstö on koulutettuna ja ajoneuvojen muutostyöt ovat toteutettu vuoden loppuun mennessä
Laadunhallinnan kehittäminen: kootaan "Laadunhallinta- ja potilasturvallisuusryhmä" kehittämään pelastuslaitoksen laadunhallinta- ja potilasturvallisuustoimintaa.	Toteutetaan asiakastytyväisyyskysely ja tiivistetään yhteistyötä laadunhallinnassa PSHP:n kanssa	Laadunhallintaan liittyvät kehitystoimenpiteet ovat toteutettu

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Kehityskeskusteluiden ja työtulosten perusteella henkilöstön ammatillinen osaaminen on tällä hetkellä hyvällä tasolla. Sisäisen koulutuksen nykytilakartoituksen perusteella on vahvistettava tiedolla johtamista ja osaamisen hallintaa. Osaamisen kehittämisen tavoitteena on prosessien yhtenäistäminen ja voimavarojen optimointi organisaation tarpeisiin nähden. Osaamisen hallintaa tehostetaan uudella osaamisen kehittämisen toimintamallilla ja kehittämissuunnitelmalla, yhteistyörakenteilla, systemaattisilla käytänteillä ja sähköisillä työkaluilla. Ensihoidon ja pelastustoimen tehtävien edellyttämän osaamisen ylläpidon taustalla on hyvin toimiva organisaation sisäinen koulutusjärjestelmä. Oppimisympäristöillä ja uusilla oppimismenetelmillä mahdollistetaan sisäisen koulutuksen aiempaa parempi toteutus.

Sote- ja maakuntauudistuksen tuomat muutokset, pelastustoimen rakennemuutokset sekä teknologian kehitys edellyttävät valmiutta omaksua uusia asioita ja toimintatapoja sekä ylläpitää ja kehittää omaa osaamistaan sekä ammattivalmiuksien että työelämätaitojen osalta.

Ammatillisissa osaamistarpeissa painotetaan hyvää johtamistapaa ja tiedolla johtamista. Huomiota kiinnitetään myös henkilöstön työnhallintaan, psykososiaalisten kuormitustekijöiden huomiointiin työkyvyn ylläpitämisessä, sekä turvallisiin työtapoihin. Vuoden 2021 osaamisen kehittämisen keinot noudattavat Tampereen kaupungin ohjeistusta.

Talous

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2019	VS 2020	Enn. 2020	VS 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto	50 625	53 014	52 038	53 817	55 689	57 269	58 479
Liiketoiminnan muut tuotot	501	400	300	400	400	400	400
Materiaalit ja palvelut							
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-3 226	-3 140	-3 140	-2 980	-3 300	-3 400	-3 450
Palvelujen ostot	-6 156	-5 649	-5 800	-5 983	-6 300	-6 400	-6 450
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-29 283	-30 462	-29 800	-30 920	-31 500	-32 400	-32 900
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-5 186	-5 483	-5 200	-5 403	-5 511	-5 670	-5 780
Muut henkilösivukulut	-1 079	-1 422	-1 300	-1 452	-1 580	-1 650	-1 700
Poistot ja arvonalentumiset	-1 665	-2 100	-2 000	-1 900	-1 950	-2 000	-2 100
Liiketoiminnan muut kulut	-4 534	-5 159	-5 100	-5 580	-5 949	-6 150	-6 500
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-3	-1	-2	-1	-1	-1	-1
Rahoitustuotot ja -kulut							
Muut rahoitustuotot	3	1	2	1	1	1	1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	-0	0	0	0

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2019	VS 2020	Enn. 2020	VS 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Investointimenot	-1 964	-2 418	-2 420	-2 400	-2 700	-2 700	-2 700
Rahoitusosuudet	201	210	210	137	62	62	62
Nettoinvestoinnit	-1 763	-2 208	-2 210	-2 263	-2 638	-2 638	-2 638
Pysyvien vastaavien luovutustulot	13		2	50			
Investointien rahavirta	-1 750	-2 208	-2 208	-2 213	-2 638	-2 638	-2 638

Rahoituslaskelma (1 000 euroa)	TP 2019	VS 2020	Enn. 2020	VS 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-3	-1	-2	-1	-1	-1	-1
Poistot ja arvonalentumiset	1 665	2 100	2 000	1 900	1 950	2 000	2 100
Rahoitustuotot ja -kulut	3	1	2	1	1	1	1
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
Muut tulorahoituksen korjauserät			-2	-50			
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 665	2 100	1 998	1 850	1 950	2 000	2 100
Investointimenot	-1 964	-2 418	-2 420	-2 400	-2 700	-2 700	-2 700
Rahoitusosuudet investointimenoihin	201	210	210	137	62	62	62
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	13	0	2	50	0	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-1 750	-2 208	-2 208	-2 213	-2 638	-2 638	-2 638
Toiminnan ja investointien rahavirta	-85	-108	-210	-363	-688	-638	-538
Vaikutus maksuvalmiuteen	-85	-108	-210	-363	-688	-638	-538
Muut maksuvalmiuden muutokset	85	108	210	363	688	638	538
Vaikutus rahavaroihin	0	0	0	0	0	0	0

INVESTOINNIT (1 000 euroa)	VS 2021
Investointimenot	
Sammutusautot (3kpl)	-945
Säiliöauto	-245
Kevytyksikkö	-125
Ambulanssit (3 kpl)	-485
Huoltoauto	-30
Henkilöpaloautot (9 kpl)	-131
Väestöhälyttimet (2 kpl)	-34
Pikkuveneet (3 kpl)	-120
Kelirikkoalus	-55
CBRNE-laitteet	-100
Ensikertainen kalustaminen, Hämeenkyrö	-130
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	-2 400
Rahoitusosuudet	
Sammutusauto	62
CBRNE-laitteet	75
NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	-2 263
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	50
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 213

Tuottavuus

Tuottavuuspotentiaalia sisältävä kohde: tuottavuutta parantava toimenpide, palvelun tai prosessin uudistaminen	Sanallinen vaikutusarvio tuottavuuspotentiaalista
Uuden henkilöstösuunnittelujärjestelmän käyttöönotto	Uusi järjestelmä tehostaa työvuoro- ja lomasuunnittelua ja parantaa henkilöstöraportointia sekä antaa paremman pohjan automaattisen talousraportoinnin kustannuslaskentatiedolle
Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn uudet toimintatavat	Palotarkastusten ja muiden valvontatoimenpiteiden vaikuttavuutta pyritään lisäämään kehittämällä edelleen valvonnan riskiperusteisuutta, toimintamalleja ja valvontaprosessia huomioiden valtakunnalliset suuntaviivat, kuten hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen.
Osaamisenhallinnan kehittäminen	Koulutuspalaseman käyttöönotto ja koulutustoiminnan suunnitelmallinen kehittäminen parantavat osaamista ja vähentävät ulkoa ostetun koulutuksen tarvetta
Hallinnon työskentelytapojen muuttaminen	Hallinnon työtapojen monimuotoistaminen vaikuttaa mm. tulevaan toimitilasunnitteluun.

Riskienhallinta

Kaupunginhallitus on hyväksynyt Pirkanmaan pelastuslaitoksen riskienhallinnan sekä sisäisen valvonnan kuvauksen 27.1.2020. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kuvauksen tarkastelu on kiinteä osa toiminnan ja talouden suunnittelua.

Alla esitetyt riskit sekä mahdollisuudet ovat nostettu vuoden 2021 painopisteiksi valmisteilla olevasta riskiprofiilista.

Riskiluokka	Mahdollisuuden tai uhkan kuvaus	Toimenpiteet ja asiakirjat
Toimintaympäristön muutosten jatkuva arviointi	<p>Uhka: Toimintaympäristön ajantasainen/ennakointi tieto ei ole käytettävissä toiminnan ohjaukseen: vanhentuneet toimintamallit, vanhentuneet järjestelmät, resurssipula. Toiminta ei ole jatkuvaa ja tarvittavasta osaamisesta on puutetta.</p> <p>Mahdollisuus: Analysoituun tietoon perustuva toiminnan ohjaaminen ja arviointi. Toimintakulttuurin ja toimintamallien arviointi ja kehitys.</p>	Toimintaympäristöanalyysi on tehty 2016 ja täydennetty palvelutasopäätösvalmistelun yhteydessä loppuvuodesta 2019.
Kansallisten ICT-hankkeiden tuomat kustannukset	<p>Uhka: Uusien järjestelmien myötä kustannukset nousevat arvioilta 1,2 milj. euroa ja kustannus tulee pelastuslaitoksen maksettavaksi.</p> <p>Mahdollisuus: Huomioitava budjetissa. Varautuminen.</p>	Pelastuslaitoksen budjettiin on saatava rahoitus ICT-menoille. Ennakointi.
Ajantasainen ja oikea tilannekuva	<p>Uhka: Oikeiden tietojen saaminen ja päätöksenteko estyy tai viivästyy. Tietojen tarkistaminen ja analysointi eivät onnistu, väärä tietolähde, disinformaatio.</p> <p>Mahdollisuus: Moniviranomaistahojen yhteinen tilannekuva; toimintamallit, yhteinen alusta, verkosto. Tietojen jakaminen ja välittäminen maakuntien välillä ja keskushallintoon.</p>	<p>Yhtenäisten toimintamallien suunnittelu viranomaisten välisten tilannetietojen ja tilannekuvan välittämiseen, yhteyshenkilöiden käyttö moniviranomaistilanteissa.</p> <p>Tilannekeskusten toiminnan kehittäminen valtakunnallisten linjausten mukaisesti.</p> <p>Ensihoidon, tieliikennekeskuksen ja pelastuslaitoksen yhteinen tilanne- ja johtokeskus on aloittanut toimintansa.</p> <p>Kehityshanke alueellisen tilannekeskuksen toimintamalliksi ja tiekartta toiminnan aloittamiseen.</p>

Tunnusluvut

Pirkanmaan pelastuslaitoksen tunnusluvut	TP 2019	VS 2020	VS 2021
Suoritteet			
Valvontatoiminta	27 613	25 000	25 000
Turvallisuusvalistusta saaneet, lkm	96 066	100 000	100 000*
- josta turvallisuuskoulutusta saaneet, lkm	29 703	35 000	35 000
Tehokkuus / taloudellisuus			
Pelastustoimen maksuosuus, e/asukas	71,08	74,96	75,82
Ensihoidon maksuosuus, e/asukas (pelastuslaitoksen toiminta)	22,36	23,15	23,23
Tilakustannukset (1 000 euroa)	4 969	5 494	5 374
Toiminnan laajuustiedot			
Pelastustoimen hälytystehtävät	9 513	10 000	10 000
Ensihoidon tehtävät	50 531	50 000	50 000
Liikevaihto, m€	50,6	53,01	53,8
Asukasluku** (v. 2020 - 2021 ovat ennakkotietoja as.luvuista)	517 666	521 848	523 810
Pinta-ala (km ²)	14 613	14 613	15 550

* Turvallisuusvalistuksen tavoite on palvelutasopäätöksen mukainen, koronatilanteen eteneminen vaikuttaa tavoitteen saavutettavuuteen voimakkaasti

** Asukasluvun lähde stat.fi (Tilastokeskus)